

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, péntek 1913. június 13.

131. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Ujabb merénylet a magyar állam integritása ellen.

—«O»—

Még el sem esendessedek azok a hullámok, melyek A Tengerpart multkori szenzációs cikke nyomán támadtak, máris újabb vakmerő merényletről kell beszámolnunk. Természetesen most is a horvátok azok, akik ismételten próbára teszik a magyarság vas-idegzetét és birka-türelmét.

A multkori eset még bizonyára élénk emlékezetében lesz a közönségnek. Akkor a Nekton halászati társaság egy polgári pere kapcsán pattant ki az a botrány, hogy a horvát hatóságok egyszerűen ignorálják a m. kir. tengerészeti hatóság rendelkezéseit és az ugynevezett horvát partvidéken maguknak vindikálják a halászati jogot. Nem akarunk a részletek ismétlésébe bocsátkozni, de röviden utalnunk kellett rá, mikor az alábbi — a multkorinál sokkal vakmerőbb, egyenesen a magyar állam integritása és a fennálló tételes törvények ellen irányuló — horvát kalandorságra hívjuk fel a kormány figyelmébe.

A Nektonék esetében hallottuk Josipovich horvát miniszter véleményét is, aki úgy vélekedett, hogy miniszteri rendelet nem dönthet meg királyi pátenst és annak a reményére adott kifejezést, hogy majd

„A Tengerpart“ tárcája

A feledés forrása.

Fulgentius, az apát, ott állt, a kolostor kertjének falához támaszkodva és szórakozottan tekintett a távolba. Kezéből kiesett a szolozsmás könyv, lenn hevert a sűrű, friss fűvön.

A nap bucsuzó félben volt. A monostor kertjének vén fái az alkonyi gazdag bíborfényében ragyogtak, mint a rubintoszöpiók, leveleik tündöklöttek, mint a smaragdok — az egész kert földidezte a paradicsom bűvös képét, melyről annyiszor regélnek a régi krónikák. Ha időről-időre elshant mellette egy madár vagy egy pillangó, inkább repülő virágszálra hasonlított vagy hulló esillagra. Minden ragyogott és lángolt, mindent, mintha áthatna a forró életerő illata.

Az apát nagyon szomorú volt.

Am ez nem volt szomorúsága egy embernek, aki önszántából lemond a világról és az aszkézisben akarná megölni az életkedv utolsó szikráját. Ez a szomorúság más jellegű volt.

Szomorúsága volt az élet után sóvárgó léleknek, a szomorúság, melybe mint az utolsó szalmaszálba kapaszkodunk, hogy megmentjük a kétségbeesetten fuldokló lelket, a szomorúság, amely abból ered, hogy keblünkben rezgésbe akarnánk hozni minden harangot, hogy esendüljön a szépet, a

csak megértjük egymást. Josipovich elment és szeretnénk ha vele együtt távozott volna az ilyen megalkuvó politika is. Mi, akik itt élünk a kohóban, tudjuk, hogy ezzel a népességgel nem lehet, nem szabad keztyüs kézzel bánni. Az okos szót nem akarják megérteni, a magyar állam fensőbbiségét nem hajlandók elismerni, — szeparatív törekvésektől, délibábos ábrándoktól kótyagosodott meg a fejük és ezt onnan már csak kiverni lehet. Energikusan, hatalmi erőnk teljes súlyával, ha kell: a lázadók teljes megaláztatásával állítandó helyre a meglazult rend. E téren sokat szeretnénk várni Tisza István gróftól, akit erős kezűnek, szilárd akaratúnak ismer az ország és aki az egész nemzet elismerését szerezhethetné meg, ha itt, a veszélyeztetett ponton biztosítaná a törvény jogait és itt csapna kemény ököllel az ország ellenségei közé.

Mert, ime, miről van szó:

Tegnap, szerdán egy különös társaság volt együtt Zengben. A horvát autonóm kormány meghívására összejöttek az ugynevezett horvát tengerpart összes kerületi főnökei, községi előljárói és jegyzői, továbbá a zenggi municipium, a zenggi kereske-

jét, a magasztosat dicsőítő ünnepi dal, csak hogy ezt csupán az az egy tenné lehetséges, amire képesek nem vagyunk: hogy feledni tudjuk a multat.

Az apát fölriadt mély tőprengéséből. Előtte állt egy ember, zarándok viseletében, fején a széles, kagylókkal ékesített kalap, kezében a vándorbot, esipőin a tarisznya s a kulacs. Alakja karesu volt és nemes; arca a békés, szelid megnyugvás bélyegét viselte. Az apát barátságosan intett neki. A zarándok odalépett hozzá. Csak a kert alacsony, sűrű csipkebokrokkal borított fala választotta el őket egymástól.

— Messziről? — kérdezte az idegent az apát.

— Igen, messziről.

— Hiszen mindig az volt az álmod, fájó vágyódásom: bár látogathatnám meg a szent helyeket — szölt az apát. — Am kötelességeim soha sem engedték.

És e szavak után ismét komor tündésbe merült és nem vette észre, hogy a zarándok sajtószerű pillantással nézi őt; mintha be akarna hatolni a lelkész lényének legmélyébe.

Kérdést be nem várva, hirtelen újra megszólalt az apát:

— Azt gondoltam néha: talán boldogabb volnék én, mint mind a többi, talán sikerülne nekem, megtalálni azt, ami után egész századunk eped — mi után lázasan kutatnak a szegények és a gazdagok, a fiatalok és az öregek.

A zarándok pillantásai, mintha az apát

delmi és iparkamara és, a tengeri halászat összes horvát érdekeltjei. A lika-krbavai alispán elnökle mellett ankevezik ez a társaság és célja nem kisebb, minthogy

tüntetőleg dokumentálja azt, amit mi már nehányszor sejteni engedtünk, hogy t. i. a tengeri halászat és az ugynevezett „horvát“ tenger és a tengeri halászat adminisztrációja nem a magyaroké, hanem a horvátoké.

Hogy ez így van, azt nemcsak az bizonyítja, hogy az értekezleten szóba sem kerül az illetékes magyar tengerészeti hatóság, hanem elárulja a napirend egyik pontja is, amely — ha idejében talpra nem állunk — végzetes következményekkel járhat reánk nézve. Az alábbi ismertett tárgysorozati pont nyílt támadás a magyar állam integritása ellen, mert célja az, hogy Horvátország miként szerepelhetne mint külön állam. Ma még csak a tengeren, ott is csak a halászati ügyekben; aztán jön a többi — hiszen ismerjük a horvátokat! — mignem végül kilépnek a szárazföldre és ott folytatják vakmerő aknamunkájukat.

A mai zenggi értekezlet egyik pontja így hangzik:

Megbeszélendők azok a módozatok, amelyek révén a horvát kormány közvetlen érintkezésbe léphet az osztrák hatóságokkal — a közös vizeken való halászatot illetőleg.

Ez tehát azt jelenti, hogy a horvátok

lelkébe furódnának. Magnétikus hatásuk alatt beszélt ő tovább; úgy érezte, mintha egy magasabb lénynek gyónna és ezáltal terhet gördítene le lelkéről, melyet eddig megnevezni sem tudott. Csöndesen beszélt, halkán: alig észrevehetően remegett a hangja.

— Mindnyájunkat megszenvedtet e gondolat. Hányan nem pusztultak el miatta ismeretlen tengereken! Mit nem regélnek régi legendák és krónikák a lovagokról, kik utnak indultak, hogy megkeressék a csodát! És meg nem találták! Nekem azonban azt sugja egy titokzatos hang: hogy én mégis boldogabb lettem volna...

A zarándok szeméi sugárzottak, mint két tüzes csillag. Sugaraik arra a helyre irányultak, hol a durva esuklya alatt nyugtalanul dobogott az apát szíve.

— Az ifjuság forrására gondolok én. Hiszek benne — ám hol található?

Hiszem, hogy valamikor megtalálják — de ki lesz a boldog és képes lesz-e arra, hogy értékesítse az egész emberiség számára? Képes lesz-e arra, hogy a maga számára is értékesítse? Ki ne látná, mily mélységekbe vezetnek a kérdések, de ki tudna válaszolni rájuk?

Most a zarándok szólalt meg:

— És te úgy véled apát, hogy rajtad segitene, javadra válna az ifjuság forrása, ha meg volna adva neked, hogy megtaláljad? Mennyire tévedsz! Tekints le lelked alapjára és felelj nekem egy egyetlen kérdésre: ment vagy-e minden büntől?

már mint független állami hatóságok akarnak a külfölddel érintkezni. Először Ausztriával, azután Olaszországgal azután mással. Hogy a horvát autonóm kormányának ez a terve, amely most a tengeri halászatra vonatkozik, milyen rendkívül fontos, azt a magyar kormánykörökben vagy nem tudják, vagy nem akarják megérteni. Itt a horvátok újra a magyar állam épsége ellen törnek. Mert képzeljük el, hogy mi lesz akkor ha a horvát hatósági örök a tengeren megjelennek? Feltétlenül összeütközésre kerül a sor, ha csak... ha csak a kormány a legérelmesebben fel nem lép és észre nem téríti a horvátokat. Ha a hagyományos tengerparti strucepolitikát folytatjuk, akkor nem sokára ott tartunk, hogy a tengerészei hatóságnak az ugynevezett horvát tengerparti kirendeltségei szépen felszedik a sátorfát és ott hagyják őrhelyüket. Mi pedig akár becsukhatjuk a tengerészeti hatóság kapuit.

Az orosz kéz a Balkánon.

—o—

A Balkán-félszigeten sajnos még mindig olyan dolgok történnek, amelyek elodázzák az európai béke véglegesítését és ezzel egyre fokozzák a háboru által fölidézett gazdasági károkat. Törökország ugyan már belenyugodott a változhatatlanba, nem csinál több nehézséget és odaad mindent, a mit ugyse tud megtartani. Most azonban a balkáni szövetségesek osztozkodása fenyeget olyan bonyodalmakkal, melyek újabb nyugtalanodásra adnak okot.

Ezeket a bonyodalmakat tudvalevőleg már megint Szerbia idézi fel. Európának ez a kis hivatásos békerontója ugyanis nagyobb részt követel a háboru után, mint a mennyi neki a szövetséges államoknak a háboru előtt létesített megállapodásai értelmében kijárna. Ezek a háborut megelőző megállapodások győzelem esetére egész Macedóniát Bulgáriának ígérték. Most pedig, hogy a horju megkerült, a jó szerbek megirigyelték a bolgár ekléziát és a Bulgáriának ígért részből maguknak hasitanának ki egy darabot.

E szavak hallatára megreszketett az apát. Érezte, hogy arcába szökik a szégyenpirja; mélyen lehajtotta fejét és hallgatott.

— Te és mindannyian, kik osztályrészei sorsodnak! Miképpen váltana meg beneteket az ifjúság forrása? Merítenétek vizét és szüresölnétek, megifjodnátok, de ezáltal megifjodna tudata is a bűnnek, melylyel egykor megterheltétek lelkiismereteket. Nem az idő vénit bennünket, hanem bűnünk; az, ami által vétettünk az emberiség méltósága ellen, rendeltetésünk ellen, mely azt akarja, hogy a jó utra türekedjünk és jók legyünk... Az ifjúság itala által hatalmasan erősödne ez az öntudat és a bűn sulya nyomasztóbbá válna, mint amilyen volt annak előtte. Jobb orvosságot tudok én és megtaláltam utaimon. Szintén forrás az; persze hogy nem az ifjúság esodás forrása, melyről ti álmodtok; keserű bor az, de egészséges; az egyedüli, mely meggyógyíthatja azt, ki bűn által elveszítette a lélek egyetlen valódi ifjúságát.

Az apát a zarándokra emelte tekintetét. Tárgult szemében a szenvedélyes vágy tüze lobogott.

— Te megtaláltad a csodát? Hol és mikor, beszélj!

— Miért törödnél ezzel? — felelte kitérőleg a zarándok. — A lényeges az, hogy az italt — ha úgy akarod és nem félsz — én nyújthatom neked.

— Nem félek; akarom — szólt az apát.

A zarándok kis serleget vett elő tarisznyájából és a kulacsból fekete folyadékot

Lehetetlen, hogy Szerbiának ezt a Bulgáriával szemben jelentkező követelését bárki is igazságosnak és jogosnak találhassa. Ez a követelés nemcsak az előzetes megállapodással ellenkezik, hanem ellenkezik a háboru tapasztalataival is. Hiszen Bulgária becsületesen kivette a maga részét a küzdelemből. Inkább többet, mint kevesebbet tett annál, ami az előzetes megállapodások szerint az ő kötelessége volt. A háboru történetét ugyan nem ismerjük még teljes, részletes hitelességgel, de az európai köztudatba átment az a hit, hogy tulajdonképpen Bulgária volt az, melynek harc képessége, elszántsága és hősiessége a balkáni szövetségnek a győzelmet megszerezte. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy Bulgária semmiesetre se tett kevesebbet, mint amire vállalkozott és semmivel se adott okot arra, hogy az előzetesen neki szánt rész utólag szűkítették.

Ilyen körülmények közt nem lephette meg Európát és nem lephetett meg bennünket sem Bulgáriának az a tegnapi udvarias ünnepélyes, de egyuttal igen határozott kijelentése, melylyel a háboru előtt létesített megállapodások revíziójának és a meghódított terület újabb felosztásának gondolatát Szerbiával szemben föltétlenül visszautasította. Bármennyire óhajtsuk is a balkáni bonyodalmak végét és a helyzet békés leszámolását, mégis csak rokonszenvvel kíséreljük Bulgáriának ebben a szerb konfliktusban tanúsított magatartását. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy Szerbia kétségtelül ebben a kérdésben is, mint az utóbbi évek során már annyiszor, a Balkán ügyeibe mindenáron belenyúló orosz kéz intései szerint cselekszik.

Szerbiával ugyan olyképen állítják be a Bulgáriával szemben tanúsított szövetségi hűtlenség indokait, hogy a területi többlet követelésére a szerb nép közhangulata kényseríti a királyi családot. Szerbiában eltanulták Montenegró taktikáját. Onnan is azt mesélték, hogy Nikitának azért kell megszállnia és megtartania Skutarit, mert máskülönb a népe elkergeti. És lám, Nikita az utolsó pillanatban mégis csak kiment Skutariból és a népe hál' istennek még se kergette el. Ilyen ürügy az a szerb beállítás is, hogy a szerb nép követel dinasztijájá-

töltött belé. Az esti nap utolsó sugarai megvilágították a vándor sápadt arcát és haszontalanul iparkodtak megcsillogtatni a fekete folyadékot, régi borostyánkő színének halvány árnyalatát rezegtetve meg felszínén.

Odanyújtotta az apátnak a szinig teli serleget.

— Mi ez? — kérdezte ő, a serleget ajkaihoz emelve.

— A feledés forrása — válaszolta a zarándok. Az alkony pirja tünt, szürke árnyak terjedtek. Az apát kiűritette a serleget.

Egy pillanatra a szürke árnyak homályába meredt tekintete. Fátyolukban eltűnt a zarándok, majd egész környezete; lassan feléje szálltak, szemeire és mellére borultak; érezte, mint távolítja el kebléből egy hűvös kéz mindazt, ami éveken át nehezedett rá nyomasztó sulylyal; leirhatatlan megkönnyebbülést érzett, valóban fiatallá és boldoggá vált. Arcán álmodó mosoly suhant át, azután lehanyatlott a feje és az árnyak körötte kergetődztek, teljesen elrejtették őt... Ő maga lassan-lassan árnyékká vált és eltűnt beláthatatlan seregükben...

Késő éjjel találták meg őt a monostor megdöbbszent barátai. Hajában és szakállában hideg harmat csöppjei csillogtak ovémántok gyanánt; keblén, amelyben oly nyugtalanul dolgozott a szív; fehér jázmin virágai pihentek; és sápadt arcát széppé tette leirhatatlan üdv sugárzó mosolya.

J. Vrchlicky.

tól területszerzést Macedóniában. A szerb nép, ha eddig nem adta ki az utját, ezután is el fogja tűrni a Karagyorgyevics-ház di-esőséges uramát — Macedónia nélkül is.

Már az ürügyek hasonlatossága is arra utal, hogy az azok mögött rejtőző igazi okok valószínűleg szintén hasonlatosak. Az orosz kéz jelölte ki Montenegró utját Skutari felé, hogy meggátolja Albánia függetlenségét és azt, hogy a Balkánon, melyen Oroszország szeretne uralkodni, még egy független állam és pedig egy nemszláv jellegű és minden orosz befolyástól távol álló független állam keletkezzék. Nyilván ez az orosz kéz működik most is Szerbiában, mely csupán eszköz arra, hogy az orosz befolyás alól magát minden erejével és mindinkább nagyobb sikerrel kivonó Bulgária sarokba szoríttassék.

Az orosz politika, amikor a szerbek útján megtámadta Bulgáriát hódításainak jogos és nyugodt élvezetében, ezzel a maga befolyását akarta a bolgároknál helyreállítani. Szentpétervárt nyilván arra számítottak, hogy Bulgária meg fogja kérni Oroszországot, szerelné le Szerbiának vele szemben támasztott követeléseit. Oroszország megtette volna a bolgároknak ezt a szívességet és ezzel lekötözte volna őket magának. Vagy pedig az volt a spekuláció, hogy Bulgária, nem óhajtván az alig befejezett háborunak még egy véres utójátékát, engedni fog a szerb követelésnek és ezzel kárát fogja vallani annak, hogy az orosz befolyás alól kivonta magát. Hogy tehát újabb hasonló bajoktól meneküljön, maga fog felajánlkozni Szentpétervárt az orosz politika balkáni ügynökének.

Szóval, vagy lekötöztetés vagy megfélemlítés volt Oroszország célja Bulgáriával szemben. Ennek a célnak érdekében használta fel az orosz politika Szerbiát eszközü. A végső terv pedig változatlanul az, hogy a Balkán független államai minduntalan érezzék az orosz kezét fejük fölött és a terror hatása alatt szolgálják a pánszlávizmus politikai törekvéseit.

Bulgária tegnapi politikai lépése bárra keresztezi Oroszországnak ezen nyilvánvaló terveit. Bulgária nem engedett a Szerbia útján közvetített orosz követelésnek. De nem is fordult szerződésben biztosított és fiainak vérével megpecsételt jogai védelmében Oroszországhoz segítségért. Sem meg nem ijedt, sem meg nem alázkodott az orosz politika előtt. Hanem a Balkán ügyeibe avatkozó orosz kezét udvariasan és diszkréten, de elég határozottan mindenképen elutasította magától.

Amikor pedig Bulgária ezt a tegnapi választ elküldte Szerbiának, ugyanakkor gondoskodott a bolgár kormány arról is, hogy Szerbiának esetleges erőszakos lépése Bulgáriát ne találja készületlenül. A szerb követelés el van utasítva és ha Szerbia ezt a követelést netalán arra alapítaná, hogy ő vitézebbül harcolt, mint Bulgária, a bolgárok bármikor hajlandók ennek az ellenkezőjét hiteles ellenpróbával bebizonyítani.

Mi azonban megvagyunk győződve róla, hogy erre nem kerül rá a sor. Egy má-

Steckenpfeld lilliomtelszappan

elérhetetlen hatású szeplok eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszér és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintony páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera” lilliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindent kapható.

sodik Skutari lesz az egész esetből. Mint hogy Bulgária nem engedett, tehát — Szerbia fog engedni. Az orosz kéz, mely visszahúzódott Albániából, vissza fog húzódni Macedóniából is. Az oroszok kénytelenek lesznek a szerbeket is leszerelni, amit az utolsó pillanatban a montenegróiakat is leszerelték. És az orosz politika kénytelen lesz végre mégis belenyugodni abba, hogy a balkáni népek, melyeket ő csak azért segített felszabadítani a török iga alól, hogy a saját jármába hajtsa őket, — megálljanak a maguk lábán, az orosz kéznek minden segítség nélkül, minden támogatása nélkül, de minden fenyegetés ellenére is.

Akármilyen határozott legyen is Bulgária tegnapi üzenete és bármennyire tisztában legyünk is azzal, hogy a bolgár nemzet készen áll jogainak föltétlen érvényesítésére, mégis, sőt talán éppen ezért nyugodtan nézünk a fejlemények elé. Ebből a konfliktusból meggyőződésünk szerint nem lesz háború. Hogy pedig ezt a meggyőződést nemcsak magunk valljuk, hanem hogy legfelsőbb intézőköreinknek meggyőződésével azonos, annak leghatározottabb bizonyítéka az a tény, hogy a király elrendelte a haditengerészethez behívott póttartalékosok elbocsátását és a nemrég feloszlott második hajórajparancsnokság után az első hajórajparancsnokság feloszlását s ezzel a normális békeállapot helyreállítását.

A közelmúlt ezeményei által indokolt rendkívüli intézkedésekből ez idő szerint tehát már csak a boszniai csapattestek fölemelt létszáma áll fenn. Ez azonban semmiféle nyugtalanságra nem adhat okot. Mert ha intéző köreink nem is tartanak attól, hogy szerb-bolgár konfliktus fegyveres összetűzésre talál vezetni, viszont elhamarkodott lépésekkel nem fogják megkönnyíteni, hogy ez a lehetőség netalán mégis bekövetkezhesék.

Ujdonságok.

A MEGFERTŐZÖTT VÁROS.

Közöltük tegnap, hogy Fiumében néhány feketehimlő-megbetegedés fordult elő. Mindenki azt hitte, hogy a hat eseten kívül a veszedelmes betegségnak nem lesz több áldozata. Tegnap azonban néhány újabb megbetegedés történt, ami arra vall, hogy a feketehimlőt széthurcolták a városban.

A feketehimlő behurcolása legelső sorban a szuezi hatóságok nemtörődömségének tulajdonítható. Szuezen, mint megirtuk, egy hajón, amely nem osztrák gőzös volt, hanem az Atlantica hajóstársaság „Magyarország” gőzöse, az egyik tiszt feketehimlőben megbetegedett. Beszállították az ottani egyik kórházba, ellenben elfelejtették, ami ebben az esetben kötelességük lett volna, hogy a hajó által érintendő következő kikötőnek, tehát Fiumének a révhatóságát értesítsék az esetről. A „Magyarországnak” itt megadták a kikötési engedélyt. A hajó kapitánya sem tett jelentést az esetről, mert a szuezi hatóság magatartásából bizonyára arra következtetett, hogy nincs veszedelem.

A matrózt, aki itt Fiumében elsőnek betegedett meg, szállították a járványkórházba. Itt egy cseléd, a portás, valamint az egyik kertész, akik a beteg elhelyezésénél segítettek, szintén megkapták a feketehimlőt. A betegek állapota — mint tegnap közöltük — nem veszedelmes.

Eddig rendben lett volna a dolog. A

betegeket jól elszigetelték és azt hitték, hogy ezzel gátat vetettek a bajnak. Tegnapelőtt este azonban Jakoveich dr. orvos jelentette, hogy Baccich Rina belvederei urinő, aki a járványkórház mellett egyik villában lakik, feketehimlőt kapott. Az urinő egyáltalán nem kerülhetett érintkezésbe a járványkórházzal, tehát azt tartják, hogy az infekció a levegő útján történt. Az uriasszonyt szigoruan elkülönítették s megtették az óvintézkedéseket.

Ugyanaznap délután egy munkásasszony jött a kórházba, karján a kis leányával, aki hirtelen megbetegedett. Megállapították, hogy a lányka feketehimlőbe esett. Anyjával együtt szállították a járványkórházba. A veszedelmes kórt a kisleány egy munkástól kaphatta, aki a Magyarországi gőzöslőn dolgozott. *Mindazokat, akik a leánykával és anyjával érintkezésbe kerültek, beoltották.*

Néhány órával az eset után Leskovár Lajos asztalos jött a kórházba, akin szintén megállapították a feketehimlőt.

Őt is a járványkórházba szállították. A Petőfi-utca egyik asztalos-műhelyében dolgozott, amely a járványkórház szomszédságában van. Itt is valószínűleg levegő útján történt infekcióról van szó. Ugyanesek ilyen módon betegedhetett meg Gerl Mátvás, a Padoani-cég kocsisa, akinek az állapotát *szlysos.*

A közönség megnyugtatójánál közölhetjük, hogy a járvány elterjedésének megállítására a lehető legszigorubb óvintézkedéseket tettek. Legtanácsosabb, ha mindenki beoltatja magát, ami immunizálja a feketehimlő ellen. Hogy ez könnyebben megtörténhessen, a városi tanács intézkedett, hogy a mentőállomás bárkit, aki jelentkezik, beoltson. Naponta délelőtt 8—9 és 11—12 óra, este pedig 6—8 óra között lehet jelentkezni.

Ezzel egyidejűleg elrendelte, hogy az egészségügyi hatóság, a járvány által megfertőzött városrészek lakóit hivatalból beoltás, mert ez az egyetlen mód, hogy a veszedelmes járvány elszigetelhető legyen. Befogják oltani az összes hajóstársaságok alkalmazottait, valamint a vasutasokat is. A legszigorubb óvintézkedéseket tette meg Susák előljárósága is. Az osztrák tengerparti vidék hatóságai szintén megtették az intézkedéseket.

A Tengerpart révén néhány szülő azzal a kérelemmel fordul a tanfelügyelőséghez, hogy a járványra való tekintettel zárassa be az iskolákat. A tanév már ugyanis befejeződött s csak a vizgára történnek előkészületek. A tanítások tehát minden nehézség nélkül beszüntethetők. A járványkórházból szerzett értesülés szerint ma csak egy újabb megbetegedés történt. Egy Gallovich nevű 41 éves varrónő a beteg. A kórház jelentése szerint az összes betegek állapota kielégítő.

Ma a mentőállomáson több száz ember jelentkezett beoltásra. Jelleouscheg dr. rendőrorvosnak és asszisztensének egész délelőtt nagy munkája volt, de mindketten türelmesen, dicséretreméltó ügyességgel végezték dolgukat. A városi tanács intézkedett, hogy a katonákat és pénzügyőröket is beoltás, és ma délután kényszer útján fogják beoltani a járványkórház környékén lakókat is.

— Szápary Pál gróf Fiumében. Szápary Pál gróf, a volt fiumei kormányzó tegnap Velencéből Fiuméba érkezett s még a nap folyamán tovább utazott Budapestre.

— A rappresentanza ülése. A városi képviselőtestület holnap, pénteken este hat órakor ülést tart a következő napirenddel: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Új fizetésrendezési tervezet a városi kórház részére. A pulazi és plassei vízvezeték ügyében kiküldendő bizottság megválasztása. Új tornatanári állás. A cosalai iskola fürdőberendezésének költségfedezése. Indítvány városi telkeknek utszabályozás céljából való megvásárlására. Költségvetés a drenovai templom orgonájának beszerzésénél. A drenovai templom vezetőségének kérelme egy plébánosi lak építése ügyében. A gyermekbarát egyesület kérelme a rappresentanza 1912. június 21-iki 11.790 számú határozatának megváltoztatására. Telekesere egy utca szabályozása miatt. A Commercio-téren építendő illemhely ügye. Hitelkéresek egy calle della Loggia teleknek utcsabályozás céljából való megvásárlására. A via Parini szabályozása. A Commercio-ter keramit burkolatának kiegészítése. Az Eneopatak szabályozása. A grohovo ut javítása. Kérem a via Industriai iparvágányok meghosszabbításának engedélyezésére Csatornaépítés a Torrettán és Belvederen. Kérem a városi cimer használatának engedélyezésére. Kisebb ügyek.

— Magántisztviselők értekezlete. A kereskedelmi és magántisztviselők egyesületi helyiségükben (Viale Fr. Deák) esütörtökön f. hó 12-én esti fél 9 órakor értekezletet tartanak a hivatalos óráknak, különösen nyáron át való redukálása tárgyában. Mint-hogy a keresk. és magántisztviselők közvetlen érdekeiről van szó, az egyesület felhívja azokat is, akik nem tagok, hogy vegyenek részt az értekezleten.

— Adomány. A Fiumei M. Kir. Állami Polgári Leányiskola teniszpályáját fenntartó társaság a Kiviteli Akadémia által létesítendő Diákasztal javára 32 koronát adományozott.

— Csőd. A fiumei kir. törvényszék Fragiaco Adorico koresmáros ellen megnyitotta a csődöt. Csődbiztos Stiglich János dr., tömeggondnok Pázmány Jenő dr., bejelentési határidő július 7.

— A konzervgyár összeomlása. A megszünt Pfau és társa cég egyik főnöke, Pfau Jakab által alapított „Litorale” első tengerparti konzervgyár rt., melynek részvényesei között olyan előkelőségek szerepelnek, mint Veter von der Lilie gróf, János Merán grófja stb. évről évre fokozódó veszteséggel zárja le mérlegeit. A susáki gyártelepen előállított gyümölcs- és főzelék-konzervekkel, jó minőségük dacára, a vállalat nem tudott olyan forgalmat elérni, amely az adminisztrációs és gyári költségeket ellensúlyozhatta volna. A 400 korona névértékű részvények a nagy veszteségek miatt 40—50 korona értékére szálltak le. Az igazgatóság végül elhatározta, hogy e hó 20-án d. u. 3 órakor közgyűlést tart, melynek tárgysorozatába a következő pontot vétette fel:

„Határozathozatal a társaság üzemének továbbvezetése, vagy annak feloszlására vonatkozólag a keresk. törv. 187. szakasza értelmében esetleg a felszámoló megválasztása.”

— Holttest a vasuti kocsiban. Kovacich Santo deltai munkás, aki a fakirakásnál van alkalmazva, tegnap fel akarta nyitni az egyik vasuti teherkocsit, amelyből fát kellett kirakni. Alighogy egy kicsit felrehozta a waggon ajtaját, rettenetes büzt érzett. Odahívta társait, akik orrukat zsebkendővel befogva beléptek a vasuti kocsiba, ahol egy feloszlásban levő emberi holttestet.

pillantottak meg. A halott feje a felismerhetetlenségig össze volt roncfolva. A fedezésről értesítették a susáki előljáróságot. A kiküldött rendőrorvosi bizottság a terzattói temetőbe szállította a holttestet. A holttest személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani. A vasuti kocsit Feistritzben rakták meg fával.

Valószínűnek tartják, hogy a holtan talált ember belopódzott a rakomány közé. Utközben a farakomány elmozdult helyéről s rázuhant a szerencsétlen emberre, akinek fejét összezúzta úgy, hogy koponyacsonttörés következtében meghalt. A vasuti kocsit néhány napon át Fiume állomásán volt, 9-én Brajdica-ra tolatták, onnan a Delta-farakodó helyre került, ahol tegnap kellett kirakni belőle a fát. A holttesten munkásruha volt. A susáki esendőség a szomszédos osztrák községek hatóságait értesítette az esetről és megküldötte a halott személyleírását.

— **A kikötőből.** Jun. 12. É r k e z e t t : Citta di Bari olasz gőzös Velencéből, üresen; Sebastiano olasz gőzös Molfettából, üresen; Principessa Cristina olasz gőzös Triesztből, üresen.

Indult: Szeged magyar gőzös Gravosából, üresen; Fausto Cosulich osztrák gőzös Valonába, 900 zsák liszttel, 300 zsák rizsszel, 300 zsák babbal és 90 láda szalonával; Hamburg osztrák gőzös Alexandriába, 450 tonna cukorral, 70 tonna fával és 50 tonna üvegáruval; Graz osztrák gőzös Triesztbe, üresen; Zichy magyar gőzös Marseillebe, 450 tonna fával, 70 tonna cukorral, 40 tonna babbal, 30 tonna parafinnal és 20 tonna ásványvízzel.

— **Baleset a Danubius gyárban.** Valcich Péter 19 éves albonai munkás tegnap munkaközben egy 4 méter magas falról lezuhant. Erős zuzódásokat szenvedett. Beszállították a kórházba.

— **Napszurás.** Tegnap délben a közönség a mentőállomásra két munkást hozott, akik napszurást kaptak. Első segélynyújtás után beszállították őket a kórházba. A két munkás Schubaner Hermann 20 éves és Tekovina Lipót 22 éves gráci születésű egyén.

— **A Bonavia szállóban** ma este 8 órakor katonazene. Belépti díj 40 fillér.

— **Megsérült a robbanásnál.** Tegnap a kórháznál felvételre jelentkezett Matanich Antal 26 éves munkás, aki jobb kezén zuzódásokat szenvedett. Kihallgatáskor elmondotta, hogy egy kőbánya robbantásánál egy szikladarab ejtette rajta a sérülést.

x **Uj divatáruház.** A Calle del Tempio és a Via G. Simonetti sarkán épült saját négyemeletes épületében a napokban nyílt meg Papetti Umberto és Demetronak, két fiatal, de Fiumében már jól ismert kereskedőnek új divatáruháza, mely nagyszerű kirakataival és belső berendezésével is látványosságzámba megy.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlenn Guttman-penzió Lido Via Lazzaro konyha s személyzet.

x **Uj fogtechnikus.** Novák Rezső fogtechnikus műtermet nyitott a Corso 42. sz. alatt levő Mattiassi házban. Legújabb amerikai rendszerű munka. Modern higiénia.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Beoncelli az egyenlítőn, bohózat. — A szerető joga, dráma.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, címzés, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cím e lap kiadóhivatalában.

TÖZSDE.

	Jun. 10 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	810.—	815.—
Osztrák hitelrészvény	620.—	622.—
4%-os koronafaradék	81.10	81.30
Osztr. magy. államvasut	708.—	713.—
Jelzálogbank	420.—	422.—
Leszámitolóbank	508.—	511.—
Hazai Bank	280.50	281.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	535.75	539.—
Rimamurányi	683.50	688.—
Salgótarjáni	749.—	755.—
Közuti Vasut	631.50	638.—
Városi Villamos	355.—	358.—
Adria	533.—	—
Déli Vasut	121.50	—
Magyar Cukoripar	2690.—	—
Rizsgyár	3825.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.79	—
Buza májusra	—	—
Búza októberre	11.35	11.41
Rozs 1913 áprilisra	—	11.88
Rozs októberre	9.15	9.21
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	7.83	7.84
Tengeri augusztusra	7.95	7.96
Zab áprilisra	—	7.46
Zab októberre	8.49	8.55
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	619.75	622.—
Magyar hitelrészvény	809.—	814.—
Osztrák magyar államvasut	709.—	714.—
Déli Vasut	121.—	124.—
Alpesi	928.50	928.—
Skoda	825.—	830.—
Osztr. koronajár.	82.20	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölesbörzse	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Inefficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
Magyar Olajgyár	1800.—
Austro-Americana	202.—
Navigazione Libera Trieste	292.—
Osztrák Lloyd	643.—
Stabilimento Tecnico	584.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	9850.—
I. Trieszti Rizsgyár	436.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	717.—
Spalatoí Portland Cement	431.—
Assicurazioni Generali Nap.	396.—
Riunione Adriatica	891.—
	3910.—

NYILTTÉR. *)

NYILATKOZAT.

Ma éjjel egy órakor édes anyám, aki erős szivbajban szenved, hirtelen rosszul lett, úgy hogy kénytelen voltam orvost hívni. Szerencsétlenségemre azonban háziorvosunk Dr. Keszthelyi ur Fiuméből távol van, s az őt helyettesítő Falk dr. kőrfaizi orvos ur a járványkórházban tartózkodik s onnan természetesen ki nem jöhet. Miután ezen tény a kórházban ma éjjel velem közölték, kénytelen voltam Dr. Schweitzer urat telefonon felhívni, kérve őt, hogy azonnal jöjjön lakásomra, amely különben is csak pár percrenyire van az ő lakásától. Dr. Schweitzer ur azt válaszolta, hogy nem jön mivel fáradt, úgy hogy kénytelen voltam más orvos után nézni.

Ajánlom Dr. Schweitzer orvos ur ezen kuláns eljárását a közönség figyelmébe. A doktor ur úgy látszik nem tudja, hogy éjjel egy órakor nem kedvtelésből hív az ember orvost.

Friedmann Ferenc

a M. Ált. Hitelbank cégvezetője.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Telefon — Távirat.

A kormány bemutatkozása.

BUDAPEST, jun. 12. A képviselőház ma délelőtt fél 11 órakor ülést tartott, melyen Beöthy Pál elnök bemutatta Tisza Istvánnak azt a levelét, hogy aradi mandátumáról, miniszterelnökké történt kinevezése folytán, lemond.

A bejelentés után a háznagy vezetésével bevonult az új kormány. Először jött Tisza, akit zajos óvációkkal fogadott a teremben volt 160 munkapárti képviselő. A zaj lecsillapultával Tisza átadta a legfelsőbb kéziratot, mely a kormány kinevezését tartalmazza. A jegyző felolvasta a leiratot, aztán Tisza István szólott.

A kormány a régi kormány tagjaiból alakult — mondotta. Átvette annak javaslatait és intencióit, tovább munkálkodik a 67-es szellemben. Szólt a horvát kérdéstről, a nemzetiségekről, Ausztriáról, azt mondván, hogy ki kell küszöbölni azokat a pontokat, amelyek surlódásokat idézhetnek elő. Megemlítette, hogy a létszámemelés elől nem térhetünk ki és hogy az adóreformot egyelőre nem szándékozik életbe léptetni. A választójogról kijelentette, hogy 1915-ben már az új törvény szerint lesz választás. Hangzott a munkásbiztosító törvény reformjának, a sztrájk törvény, a dolgozni akarók védelmének szükségességét, a közigazgatás államotásának fontosságát, a fővárosi törvény revízióját, a klikkrendszer letörésének fontosságát és az igazságügy terén tapasztalt hiányok rendezését. A sajtótörvényt reformálni akarja, de a sajtóeszközök eltörlésére nem gondol. Beszédét azzal a felhívással fejezte be, hogy alkotó munkájában vegyen részt a Ház minden tagja, mert a nemzet bizalma azé lesz, aki alkot, nem pedig azé, aki rombol.

Percekig tapsolták Tisza beszédét, akit először Khuen-Héderváry gratulált. Utána Mihályi Tivadar szólalt fel, aki kijelentette, hogy a nemzetiségek nem viselkednek bizalommal Tisza iránt. Beöthy elnök indítványára a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, amikor elnököt választanak.

A munkapártból.

BUDAPEST, jun. 12. A munkapárt tegnap este értekezletet tartott, melyen megjelentek a Bécsből haza érkezett miniszterek is. Tisza István, akit beléptekor zajos óvációval fogadtak, hosszabb beszédet mondott. Ismertette programját, melyhez a párt odaadó munkásságát kérte. Fejtette, hogy az ellenzék nem morális harcot folytatott előtte. Lukács László ellen, hanem a hatalmat akarta magához ragadni. Kijelentette, hogy ugynevezett békefelhívást nem fog az ellenzékhez intézni, mert olyan ügyekben, melyeken a nemzet létérdekei nyugosznak, nem hajlandó magát a formásokhoz kötni. Annak a reményének adott kifejezést, hogy nemsokára eljön a békés munkálkodás korszaka.

A szövetkezett ellenzék.

BUDAPEST, jun. 12. A szövetkezett ellenzék vezérlő bizottsága a néppárt helyiségeiben ma értekezletet tartott és elhatározta, hogy a képviselőház mai ülésén nem vesz részt.

Dolgozik az éjjeli ügyész.

BUDAPEST, jun. 12. A királyi ügyészség rendeletére ma kora hajnalban a rendőrség elkobozta a Pesti Hírlap, a Népszava és a Független Magyarországnak körülbelül hatvan ezer példányát a trafikokban és a kávéházakban. A Pesti Hírlap „Az elaggott király“ címen éles kritika tárgyává tette, hogy az uralkodó a bírói ítélet dacára is még hangu iratban mentette fel Lukács László miniszterelnököt. Az éjjeli ügyész mátol kezdve permanenciában van és 30 detektív várja rendelkezéseit.

Értekezlet Andrásynál.

BUDAPEST, jun. 12. Tegnapi este Andrassy Gyula grófnál értekezlet volt, melyen a főrendiház ellenzéki tagjai is részt vettek. Ugy látszik, hogy Tisza ellen a főrendiházban akarják a harcot felvenni.

Betiltott gyűlés.

BUDAPEST, jun. 12. A köztársasági pártnak június 29-re Budapestre egybehívott közgyűlését betiltották.

Nagyvárad a sajtószabadságért.

NAGYVÁRAD, jun. 12. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, amelyen Adorján Emil azt fogja indítványozni, hogy a polgármestert utasítsák arra, hogy az Est kolportázásjogának a felfüggesztésére vonatkozó miniszteri rendeletet ne hajtsa végre.

Az olasz nagykövet és a közös külügy-miniszter.

BÉCS, jun. 12. Gróf Berchtold Lipót közös külügyminiszter ma hosszasan tárgyalta herceg Avarna olasz nagykövettel. A két diplomata az albán kérdéstről tanácskoztak.

A nagyvezért meggyilkolták.

BÉCS, jun. 12. A bécsi török követségbe Konstantinápolyból tegnap este ez a távirat érkezett: *Mahmud Sefket nagyvezér ellen merényletet követtek el. Súlyosan megsebesült. A városban csend és nyugalom honol.*

BÉCS, jun. 12. A Wolf-ügynökség jelentéi Konstantinápolyból: *Mahmud Sefket pasa nagyvezér ellen merényletet követtek el. A nagyvezér súlyosan megsebesült, állítólag sérüléseibe már bele is halt.*

PÁRIS, jun. 12. A Havas-ügynökség jelentéi Konstantinápolyból: *Mahmud Sefket pasa nagyvezért meggyilkolták.*

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. Mahmud Sefket pasa nagyvezér meggyilkolásáról jelentik: A nagyvezér Eschref bej adjutáns és Ibrahim bej tengerésztiszt kíséretében autón a hadügyminiszteriumból távozott. A Bajadóz-magaslaton egyszerre egy automobil került szembe a nagyvezér autójával. *Két egyénült az autóban, akik hirtelen négy lövést tettek a nagyvezérre. Mahmud Sefket pasa és Ibrahim bej meghaltak. A nagyvezér szolgálója súlyosan megsebesült. A merénylők elmenekültek. A nagyvezér és Ibrahim pasa holttestét a portára vitték.*

LONDON, jun. 12. Konstantinápolyból jelentik: A nagyvezér merénylői civilek voltak, akiket a katonák elfogtak. A gyilkost Kadrinak hívják, a liberális párthoz tartozik. Azt vallotta, hogy Nazim pasát akarta megboszulni.

BERLIN, jun. 12. Az itteni követ úgy nyilatkozott, hogy a nagyvezér meggyilkolása súlyos politikai veszélyt vonhat magán.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. Mikor a nagyvezér autója a Bajadóz-térre ért, pár pillanatra meg kellett állnia, mert nagy embertömeg gyűlt össze. Ekkor történt a merénylet. A nagyvezér és Ibrahim bej egy fél óra múlva meghaltak. A minisztertanács rögtön összeült és megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a rend fel ne bomoljon. Este a gyilkosságban való részvétel gyanúja miatt letartóztattak egy Topol Tewfik nevű embert, akinél két revolvert találtak.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. A merénylet nem lepott meg senkit. Már napok óta tudták, hogy a nagyvezér ellen merénylet készül. Mahmud Sefket pasát figyelmeztették a veszélyre és ő megerősítette az őrségét. A merénylet nem személyes boszú műve, hanem az ifju-török regime ellen irányul.

A balkán helyzet.

SZOFIA, jun. 12. A balkáni viszály megoldása ügyében új helyzetet teremtett a cár távirata, amelynek hatása alatt most már remény van a békére. A bolgár kormány egyébként azt a javaslatot tette, hogy rendeljenek el a megszállott vitás te-

rületen népszavazást és amely községek Szerbiához akarnak tartozni, esatolják őket oda, a bolgárokhoz kívánczókat pedig kebelezzék be Bulgáriába.

Fegyverben a bolgár sereg.

BELGRÁD, jun. 12. A „Politika“ közli: A szerb hatóságok jelentik, hogy a bolgár hadsereg stratégiai fölvonulása és összevonása Pirot környékén tegnap délben befejeződött. Az egész bolgár tüzérség oda jött a csatáldzsai vonalról és Drinápolyból és közvetlenül a szerb határ mellett állott föl. Több bolgár banda portyázik a szerbek által megszállott községekben. Pirot környéke egy nagy katonai tábor és olyan látszata van a dolognak, mintha a legközelebbi órákban ki akarna törni a háború Szerbia és Bulgária között. A szerb hadsereg nagy had oszlopai uton vannak Pirot felé.

A cár távirata.

SZOFIA, jun. 12. Tegnapi este hivatalosan közölte a kormány sajtóirodája, hogy Miklós cártól távirat érkezett Ferdinánd királyhoz és egyidejűleg a cár Péter királynak is táviratozott. Kijelenti táviratában a cár, hogy kész átvenni a döntőbíró szerepét a szerb-bolgár konfliktusban, de mindennek meg kell történnie, úgy ahogy ő akarja, a testvérháború elhárítására, ami bűn volna. Figyelemre méltó, hogy a cár táviratának hangja nagyon barátságos ugyan, de formája olyan, amely kizár minden ellenszegülést.

Montenegró támogatja Szerbiát.

CZETINJE, jun. 12. A király parancsára tegnap tizenötezer katona indult Szerbiába, hogy a háború kitörése esetén a szerbek oldalán harcoljon.

Törökország semleges marad.

BERLIN, jun. 12. A „Tagblatt“-nak jelentik Konstantinápolyból: A porta úgy döntött, hogy Törökország a készülődő háborúban semleges marad ugyan, de nem szerel le.

Tenger alatt aknákat a bolgár partok előtt.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. A csatáldzsai bolgár hadsereg parancsnoka jegyzékben közölte Izzed pasa főparancsnok-helyettesével, hogy a Marmara-tenger partjának ezidőszerint bolgárok által megszállva tartott partvonalától tíz kilométer távolságban tengeralatti aknákat helyeztek el. A porta értesítette erről a külföldi államok képviselőit, hogy azok tudomására hozták a dolgot a hajóvállalataiknak.

Kolera a bolgár táborban.

SZOFIA, jun. 12. A hadvezetőség súlyosan megbüntette azokat a katonasorvosokat, akik a koleraeseteket idejében nem ismerték fel és így okai voltak annak, hogy a bolgár táborban most száznál több kolerás beteg van.

Véres harc.

FRANKFURT, jun. 12. Szalonikiból jelentik a Frankfurter Zeitung tudósítója: Mecovo környékén egy bolgár banda és szerb katonaság között véres harc volt. Egy szerb hadnagy elesett s kilenven szerb katona megsebesült.

A békekötés után.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. Hivatalos portai körökben kijelentik, hogy a balkáni államokkal a még függőben lévő kérdésekről folytatandó tárgyalások megkezdéséről még nem történt döntés. E kérdésekhez tartozik a Görögországgal való koncessziók kérdése is, mely előreláthatólag a legnagyobb nehézségeket fogja okozni. Hangsúlyozzák, hogy az 1897. előtt fennállott rezsím visszaállítása teljesen lehetetlen lesz, sőt már az 1897. évi török győzelem

nyomán létrejött 1902. évi konzuli konvenció sem fog megújíttatni, mert a régi rezsím által nyújtott koncessziókat tartalmazza. Mindazonáltal azt hiszi, hogy alap fog kínálkozni a megegyezésre és aláírható lesz a jegyzőkönyv, mely kimondja a prelimináris béke életbeléptetését.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 12. A török delegátusok holnap elhagyják Londont, néhány napig Párisban tartózkodnak, majd visszatérnek ide.

Itt úgy tudják, hogy Törökország és Bulgária közötti hivatalos vagy félhivatalos érintkezés megkezdése követlenül küszöbön áll. Lehetséges, hogy Popov, a bolgár követség első dragománja, aki a háború alatt itt tartózkodott, megbízást fog nyerni, hogy a porával a hivatalos érintkezést azonnal kezdje meg.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás
lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

== Teljes penzió napi 10 liráért. ==

CIRKVENICA.**Therapia pavillon.**

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok
fagylalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catajók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak. Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

újságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Minden a hírdás vagy a
székhirdés körül felmerülő pa-
naszt telefon, vagy levelezőlap
niján a kiadóhivatalba kérünk
bejelenteni.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hötes arrivés hier:)

Albinger Friedrich St. Pölten	Bellevue
Brod Theodor Wien	Bristol
Bruno Albert Kiel	Strand H.
Bednar László Wambeck	Habsburg
Beveny J. Gyula Budapest	Lido
Birnbaum-Biró József Wien	Car
Bertok Sándor Nagyszalonta	Securanst.
Havas Géza Budapest	Jolanda
Buchar Ottó Prága	Gemeindehaus
Czeya Rudolf Wien	Slatina
Coulon Carl Friedek	Staatsb. K.
Dastler János Kaposvár	Securanst.
Dumer Emil Budapest	Stefania
Erdély Miklós dr. Budapest	Istria
Engel Mihály Arad	Bristol
Eisig Jakab Borszék	Breiner
Ellnberger Robert Zágráb	Vermes
Farkas György Budapest	Securanst.
Farkas Olga Budapest	Royal
Farkas Borgida Debrecen	Al Mare
Gittinger Ernestin Budapest	Vermes
Gilnreiner Julius Stanislaus	Stern
Gáspár Elemér Budapest	Csizmadia
Guvzalevez Michael Lemberg	Strand H.
Grünhut Salamon Wien	Car
Graf Max Wien	Janette
Gutpül György Versec	Securanst.
Gartmayer Ida Wien	Vrus
Gonda Béla Baja	Wiltsch
Grosz Ignác Szatmárnémeti	Neuhausler
Horváth Tibor Budapest	Quitta
Horváth Minka Laibach	Jezica
Heller Ignác Drossegl	Habsburg
Jesenko Mici Laibach	Jezica
Jónyi József Ujverbász	Selene
Klein Janka Baja	Wiltsch
Kádár Zoltán Budapest	Wiltsch
Krausz Lipót Budapest	Gutenberg
Klein Jenő Szolnok	Quitta
Löwenstein Teréz Budapest	Securanst.
Löwenstein József Budapest	Securanst.
Mitron Oszkár dr. Budapest	Quitta
Mittelmann Adolf Eperjes	Viktor
Mautner Emil dr. Trieszt	Grand H.
Mucse Vince Horgos	Jezica
Novák M. Uhersko	Tomasic
Némety Melanie Budapest	Royal
Philippovich Viktor Pancsova	Habsburg
Pataki Zoltán Borosjenő	Securanst.
Pápai Frigyes Pécs	Palace
Par Hermine Sarajevó	Breiner
Róth Maurus Budapest	Steinacker
Rabe Rudolf Wien	Quitta
Reich Róbert Charlottenburg	Palace
Rosinger Morné Budapest	Hausner
Richter Wilibald Aussig	Grand H.
Román István Budapest	Hausner
Schödl Róza Budapest	Vermes
Schiller Irén Budapest	Vermes
Schlisz Imre Nagyvárad	Sichich
Singer Vilmos Privigye	Habsburg
Schönfeld Teréz Budapest	Stefania
Stein Zsigmond dr. Böhmen	Quitta
Steiner Árpád Budapest	Savoy
Steiner Mór Budapest	Savoy
Schreiber Elisabeth Sarajevó	Breiner
Sebők Mór Budapest	Szeiffert
Tegzes Alfréd Budapest	Securanst.
Thewett Alfréd Wien	Palace
Takács Kálmán Szeged	Securanst.
Tynk János Pankota	Securanst.
Tóth Kálmán Kassa	Securanst.
Trebitsch József Baden	Securanst.
Vigh János Budapest	Antonienh.
Woratschek Julia Brassó	Vermes
Weisz Vilmos Budapest	Stefania

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 lira. ::

—«0»—

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személyenkint. Lift, fürdők.

Motocsonak

Caprani G. tulajd.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Min két szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbánya: polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2½ lirái, teljes ellátás napi 8 lirától feljebb. Német kiszolgálás.

VELENCE.

ORIENTAL NAGY KÁVÉHAZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tagás terasz — Játéktér amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar.

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerin Testv. és Tsa.

Hungária szálló

Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. : PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

Az előrehaladt idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszalbitott árák ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legujabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. --.50

Panama, minden modern színben

à Kor. --.90

Szinezett zefir, legujabb mindák

à Kor. --.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO II.

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

Szabott árák.

Divat- és kézműárucikkek, férfiruhaszövetek, selyemárúk, szőnyegek, butorszövetek, fehérműek, gyapotárúk, női- és gyermekkonfeksiók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Közeli indulások Triesztből:

Személyszállítás Triesztből New-Yorkba: az Alice gőzössel jun. 14-én. Triesztből Newyorkba az Argentina gőzössel jun. 21.

Triesztből Quebeckbe és Montréalba a Canada gőzössel jun. 21-én. Teherzállítás: Triesztből Philadelphiába a Giulia gőzössel jun. 24-én.

Triesztből Newyork és Philadelphiába a Lucia gőzössel jun. 28-án.

Triesztből Havanna és Neworleánsba a Virginia gőzössel jun. 11-én.

Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a „Francesca“ szem. száll. gőzössel június 12-én. a „Columbia“ szem. száll. gőzössel jun. 26-án.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MOST NYILT MEG!

BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárúkereskedése.

**LIDO-VENEZIA
CASA VENIER**

a „Hungaria“ szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetől. Villanyos világítás.

ROSENBERGER B.

és testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

**Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.**

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, **Trieszttől Bécsig.** Közvetlen fuvardíjtételek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telef. 11-89.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K	14.—
200x300	"	K	17.—

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

**Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.**

MERCEDES

Az autók királya!

-= Bárdi r. t. =-

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Irta
mél
zul
pezn
jelen
teki
inkr
és ig
hábo
tém
és sz
lői
lam
gerin
toko
ma r
nak
elég
ezen
bár
lyett
törek
sági
toklá
alapu
tatni
azért
egyá
zeti
a mi
H
melyb
megn
S
nek f
a fal
ajtó
fekete
melyr
pitott
magas
ember
én va
E
nak l
az ag
hez a
ember
alatt
grotes
kább
A
fiak sz
élet, te
Sápad